

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО
І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ЛІСІВНИЦТВА ТА ДЕКОРАТИВНОГО
САДІВНИЦТВА**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

УЧАСНИКІВ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СТАЛЕ УПРАВЛІННЯ ЛІСОВИМ КОМПЛЕКСОМ ТА
ЗБАЛАНСОВАНИЙ РОЗВИТОК УРБОЛАНДШАФТІВ»
(27 березня 2018 року)**

КИЇВ – 2018

СЕЗОННА ДИНАМІКА ПЛАСТИДНИХ ПІГМЕНТІВ РОСЛИН РОДУ *TILIA* L. В УРБАНІЗОВАНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Н.О. Олексійченко, доктор сільськогосподарських наук,
Національний університет біоресурсів і природокористування України

А.А. Ліханов, кандидат біологічних наук
Державна установа «Інститут еволюційної екології НАН України»

При проведенні моніторингових досліджень стану міських насаджень було з'ясовано, що комплекс пластидних пігментів і вміст у листках липи продуктів фенілпропаноїдного синтезу й флавоноїдів є досить варіабельними показниками, які залежать від функціонального стану рослин та обумовлені не лише екологічними чинниками, а й видовими та індивідуальними особливостями рослинних організмів.

Визначено, що синтез фенольних сполук є активнішим на початку вегетації. У динаміці синтезу і накопичення пластидних пігментів та фенольних сполук існує обернена залежність, яка пов'язано з захисними й регуляторними функціями фенолів на етапах активного росту рослин.

Підвищення вмісту фенольних сполук у листках відбувалось на фоні часткових хлорозів і некротичних пошкоджень. У рослин *Tilia begoniifolia* Steven і *Tilia cordata* Mill. в умовах техногенного навантаження до 30 % площі листкових пластинок були уражені хлорозом. Загальна кількість антиоксидантів фенольної природи при цьому зростала у 2,0-2,1 рази. Підвищення вмісту фенольних антиоксидантів є захисною реакцією асиміляційного апарату. Враховуючи, що активація синтезу фенолів залежить від рівня техногенного навантаження і визначена у всіх п'яти досліджених видів липи, можна розглядати даний показник у якості маркерної ознаки потенційної стійкості дерев.

У майбутньому необхідно з'ясувати, які саме фенольні сполуки є ключовими метаболітами, що виконують протекторні функції в клітинах і тканинах різних видів лип за умов різного рівня забруднення повітря і ґрунту в міських екосистемах.